

7.9 Kandidatúra na Európske hlavné mesto kultúry

Trenčín sa chce stať Európskym hlavným mestom kultúry

O titul Európske hlavné mesto kultúry (EHMK) v roku 2026 sa budú deliť dve mestá z dvoch členských krajín Európskej

Prvé stretnutie na tému EHMK sa uskutočnilo už v piatok 7. februára v galérii Vážka za účasti primátora Richarda Rybníčka.

únie – jedno slovenské a druhé fínske. Svoju kandidatúru zatiaľ oznámili Nitra, Trenčín, uchádzať sa o prestížny titul zvažuje aj Trnava a ďalšie mestá. Cieľom samo-

správy je transformovať Trenčín tak, aby bol skvelým miestom pre život všetkých občanov. Prihláška musí podľa ministerstva kultúry vychádzať z výrazného kultúrneho programu so silným európskym rozmerom. Kultúrny program musí pokrývať rok, na ktorý sa titul udeľuje, a musí byť vypracovaný zvlášť na tento účel. Podľa hovorkyne mesta Trenčín **Eriky Ságovej** sa samospráva rozhodla kandidovať po zistení, že stretnutia s aktívnou verejnosťou v oblasti športu, kultúry, vzdelávania a práce s komunitami ukázali, že má mesto silný potenciál uchádzať sa o tento titul.

Na projekte EHMK 2026 Trenčín aktuálne pracuje v projektovom tíme päť ľudí, ďalší traja fungujú v produkčnom tíme s podporou odbornej verejnosti, členom tímu je aj primátor. Radnica chce hodnotiacu porotu podľa slov Eriky Ságovej zaujať „silne komunitno--rozvojovým projektom, založeným na moderných princípoch presahujúcich slovenské hranice“.

„Náš cieľ je jasný, transformovať Trenčín tak, aby bol skvelým miestom pre život všetkých občanov,“ povedala.

Kamil Bystrický, šéf občianskeho združenia Kolomaž, ktoré prevádzkuje Klub Lúč a organizuje aj medzinárodný festival divadla jedného herca Sám na javisku, vníma kandidatúru mesta pozitívne. Súčasne však upozorňuje, že ide o náročný projekt, pri ktorom musí byť radnica obozretná.

„Treba si nájsť nejaký kľúč, silný príbeh, s ktorým mesto môže vstúpiť do súťaže a veriť si,“ povedal.

Podľa radnice budú mesto v prípade získania titulu EHMK 2026 reprezentovať najmä aktívne komunity. Jednou z nosných tém bude podľa slov Eriky Ságovej urbanisticko-architektonický rozvoj Trenčína, vybudovanie novej formy kultúrneho manažmentu mesta a nových podujatí.

Úspešným uchádzačom o titul EHMK 2013 boli Košice. Ako informoval ich hovorca **Vladimír Fabian**, v súvislosti s aktivitami EHMK minuli návštevníci v meste v roku 2012 a 2013 viac ako 30 miliónov eur. Celkové výdavky projektu Košice EHMK predstavovali 70 miliónov eur, prebudovala sa kultúrna infraštruktúra a na ročné obdobie vzniklo 917 pracovných miest.

Infodeň so zástupcami Ministerstva kultúry v utorok 27. februára.

Vďaka titulu sa v Košiciach zvýšila dostupnosť kultúrnych podujatí i mimo jeho centra a na sídliskách.

www.sme.sk 01.06.2020

Pomocná evidencia 253/01/2020

Mesto kandidatúru na EHMK predstavilo verejnosti

Mesto Trenčín opäť kandiduje na titul Európske hlavné mesto kultúry pre rok 2026. Kandidatúru mesto predstavilo verejnosti vo štvrtok 27. augusta v Parku M. R. Štefánika. Radnica sa pri kandidatúre opiera o podporu trenčianskej župy a kúpeľného mesta Trenčianske Teplice.

Mestskí poslanci v rámci zmeny rozpočtu na tento rok schválili na prípravu kandidatúry 35 tisíc eur.

Trenčín prvýkrát kandidoval na tento titul v roku 2007 s projektom, ktorý nazvali Via Maxima. Postavili ho na symbolike ciest a rímskeho odkazu vytesaného do hradnej skaly, spomedzi

Primátor Richard Rybníček.

slovenských miest napokon v roku 2013 tento titul získali Košice.

Podľa trenčianskeho primátora **Richarda Rybníčka** sa snaha o získanie titulu Európskeho hlavného mesta kultúry môže mnohým ľuďom zdať ako utópia a bláznovstvo: „Povedia si, že mesto na to nemá, že nie je na to pripravené, lebo nemá divadlo, nemá sály. Viem si

predstaviť, že je to taká skepsa o tom, že načo sa vôbec do toho púšťame.“

To, že Trenčínu veľa chýba, je však podľa neho príležitosť: „Môže nás to vyburcovať k tomu, aby sme zabojovali, získali titul, ale zároveň dali priestor mladým ľuďom v našom meste, ktorí tvoria kultúru, ktorí ju formujú a majú predstavy a sny o tom, v akom meste chcú žiť.“

O titul sa spolu s Trenčínom uchádzajú aj Nitra, Trnava, Žilina alebo Prešov, podľa Rybníčka sú možno s kultúrou d'alej ako Trenčín.

„Ale práve naša nepripravenosť, možno to dobrodružstvo a veľká ambícia, ale zároveň pokora, s ktorou do toho vstupujeme, môže byť tou veľkou silnou stránkou nášho projektu,“ uviedol primátor.

Prípadný neúspech kandidatúry zároveň podľa neho nebude znamenať koniec ambíciám mať z Trenčína mesto kultúry.

„Toto nie je projekt, ktorý končí odovzdaním. Dúfam, že títo zapojení mladí ľudia budú tvoriť novú kultúrnu politiku mesta

bez ohľadu na to, či budeme alebo nebudeme európskym hlavným mestom kultúry. Je to začiatok niečoho, čo nebude mať koniec.“

O projekt sa v Trenčíne stará 10-členný prípravný tím, manažérom a koordinátorom je **Martin Dorot**. Ak by Trenčín napokon uspel, podľa neho by mohol dostať 20 až 30 miliónov eur. Trenčianska radnica tiež podala žiadosti o peniaze na obnovu národnej kultúrnej pamiatky kina Hviezda.

„Táto by mala znova slúžiť na kultúrne aktivity. Zároveň by sme si vedeli predstaviť mať tam pri víťazstve v tejto súťaži aj kultúrny manažment. Samozrejme, do toho môžu ísť aj súkromné investície, ako napríklad futbalový štadión,“ dodal Martin Dorot.

Trenčania sa pri kultúre v meste často pýtajú najmä na väčší, profesionálny divadelný súbor, ktorý v meste absentuje. Fungujú tu len menšie divadelné formáty, ako zoskupenie Kolomaž alebo Mestské divadlo.

„Tento projekt by mal byť viac úprimný a mal by podporiť to, čo tu je kvalitné. Chceme pokryť každý umelecký žáner, pokryť komunitné akcie a radi by sme prepojili tento projekt aj so športom,“ povedal Martin Dorot.

O titul Európskeho hlavného mesta kultúry sa spolu s Trenčínom uchádzajú napríklad Trnava, Nitra alebo Žilina. Tie do prípravnej fázy investujú v porovnaní s Trenčínom viac peňazí. V Žiline poslanci schválili 100 tisíc eur, v rozpočte Trnavy na rok 2020 v rámci príprav kandidatúry Trnavy na titul Európske hlavné mesto kultúry vyčlenili 70 tisíc eur.

Do budúročného rozpočtu, ktorý bude mestské zastupiteľstvo schvaľovať koncom roka, plánujú navrhnúť čiastku 300 tisíc eur. V Nitre pôvodne 100-tisícový návrh skresali na polovicu.

„Kritika a porovnávanie, že tam je niečo funkčné a u nás zatiaľ nie je, nemá v tomto momente význam. Porotcovia budú hodnotiť to, čo je v projekte. A keď do toho dáme presne to, čo sme si pomenovali, čo potrebujeme zrekonštruovať, čo potrebujeme zrevitalizovať alebo tam dôjde k zmenám funkčnosti nejakých objektov, sú to ideálne plusové body pre Trenčín,“ vysvetlil Martin Dorot.

V snahe získať prestížny titul mesto Trenčín aktívne podpora aj Trenčiansky samosprávny kraj (TSK) a neďaleké kúpeľné mestečko Trenčianske Teplice. Podľa župana **Jaroslava Bašku** je kandidatúra výzvou nielen pre krajské mesto, ale aj pre celý Trenčiansky kraj.

Župan Jaroslav Baška.

„I keď je Trenčín najmenším krajským mestom a Trenčiansky kraj jedným z najmenších krajov, máme silu a potenciál práve v tých ľuďoch. Som rád, že mesto Trenčín prijalo túto výzvu bojovať s ďalšími mestami a my ako TSK urobíme všetko preto, aby sme tomu naozaj pomohli,“ skonštatoval Jaroslav Baška.

Primátorka Trenčianskych Teplíc **Zuzana Frajková Ďurmeková** privítala ponuku trenčianskeho primátora, aby sa Trenčianske Teplice pripojili ku kandidatúre Trenčína. Ako povedala, nezaváhala ani na sekundu.

Primátorka Zuzana Frajková Ďurmeková.

„Nadštandardné vzťahy, ktoré sú medzi Trenčínom a Trenčianskymi Teplícami, nie sú umelo vytvorené, sú absolútne prirodzené. V kultúrnej oblasti boli mestá dlho prepojené vďaka filmovému festivalu Art Film Fest. Trenčania navštevujú Trenčianske Teplice pre oddych, kultúru a kúpeľníctvo, Tepličania chodia do Trenčína za prácou, na nákupy a tiež za kultúrou. Teším sa na spoluprácu, otvára nám to nové možnosti,“ povedala primátorka.

www.sme.sk 27.08.2020

Pomocná evidencia 370/01/2020

Desiatky stretnutí s rôznymi skupinami obyvateľstva

Čo máte na meste najradšej? Aké sú najväčšie problémy obyvateľov či komunít v Trenčíne? Čo vnímate ako najväčšiu unikátnosť mesta Trenčín? Aj tieto otázky položil v septembri rôznym skupinám občanov nášho mesta tím kandidatúry na Európske hlavné mesto kultúry (EHMK) Trenčín 2026. Zbieranie odpovedí, názorov a návrhov stále trvá.

„Náš tím sa snaží osloviť všetky skupiny obyvateľstva, ktoré sme si identifikovali, že v meste žijú. Pýtame sa na ich potreby či názory, súčasne ich oboznamujeme s kandidatúrou na Európske hlavné mesto kultúry, s celým procesom prihlasovania ale aj s možnosťami, ktoré by kandidatúra mohla priniesť,“ hovorí **Lucia Dubačová**, projektová manažérka projektu #trenčin2026.

V priebehu septembra sa uskutočnilo približne 30 stretnutí s rôznymi skupinami obyvateľstva, ako seniori, žiaci zo základ-

ných a študenti stredných aj vysokých škôl, rodičia detí, marginalizované a znevýhodnené skupiny obyvateľstva, poslanci mesta, náboženské skupiny, športovci, umelci, tanečníci, minoritné

Diskutovalo sa aj s trenčianskymi seniormi.

skupiny, zástupcovia rôznych komunít, mládežníckych organizácií, predstaviteľov tretieho sektora, verejného sektora a malých, stredných a veľkých podnikateľov a firiem.

Spoločne so zástupcami týchto skupín sa tím rozprával o ich potrebách, problémoch, identifikovali príležitosti, ktoré by chceli, aby im titul Európskeho hlavného mesta kultúry

priniesol. Súčasťou stretnutí bolo aj spoločné hľadanie vízie budúcnosti mesta.

Občania Trenčína, ale aj ľudia z celého regiónu mohli vyjadriť svoj názor aj prostredníctvom „Dotazníka pre verejnosť“ na internetovej stránke www.trencin2026.sk/vyzva. Dotazník obsahuje 14 otázok, v ktorých tím zisťuje pohľad ľudí na kultúru a kultúrne podujatia, spokojnosť s kultúrou v meste, ponúka priestor pre nápady na zmenu a pýta sa napríklad aj na to, aký finančný obnos mesačne minú na kultúru.

„Podnety od ľudí sú pre celý projekt neskutočne dôležité. Práve ich pohľad na mesto vie určiť smerovanie programu a celého projektu. Pomáha nám akýkoľvek názor, či už pozitívny alebo negatívny,“ vyjadrila svoje presvedčenie Lucia Dubáčová.

Info 02.10.2020

Pomocná evidencia 420/01/2020

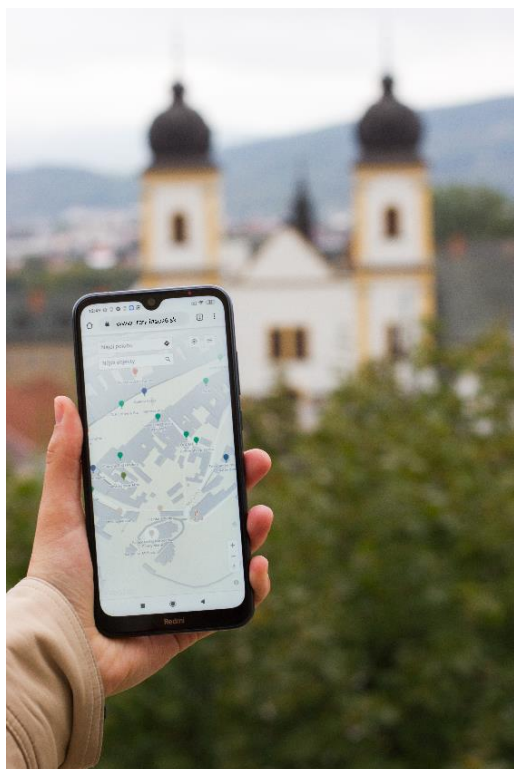
Unikátna mapa ukazuje všetky zaujímavé miesta

Spoznať Trenčín a jeho okolie môžete vďaka novej interaktívnej mape. Jej súčasťou sú miesta a tipy z oblasti športu, kultúry, gastronómie či architektúry. Mapa je výsledkom takmer dvojmesačnej práce organizačného tímu, ktorý rieši projekt kandidatúry Trenčína na Európskej hlavné mesto kultúry v roku 2026.

Podľa marketingovej manažérky projektu Trenčín 2026 **Barbory Janákovéj** mapu vytvorili hlavne preto, lebo mali pocit, že im niečo v meste chýba: „Nebol to ani tak nedostatok vecí ako skôr lepšia informovanosť a platforma, kde by si človek našiel veľa vecí naraz. Vložili sme tam preto informácie o rôznej zaujímavej architektúre v meste, mapu technických pamiatok od Čiernych Dier, historickú mapu miest, kultúrne miesta, ale aj kam ísť na drink či kde si opraviť bicykel.“

Mapa nezabúda ani na cirkulárnu ekonomiku, jej súčasťou sú tak aj všetky bezobalové obchody, knižné búdky, ale aj miesta, kde sa dajú odniesť použité zubné kefky.

„Našou snahou bolo ukázať obyvateľom, že Trenčín je plný miest, ktoré stoja za to navštíviť a vidieť. Chceli by sme, aby táto mapa fungovala pre každého a jedného dňa sa stala súčasťou bežného života občana a aj turistu,”

hovorí **Lucia Dubáčová**, manažérka projektu Európskeho hlavného mesta kultúry. „Pravidelne ju aktualizujeme, zapracovali sme do nej napríklad aj súpis parkovísk v centre a širšom okolí ako aj informácie, odkedy dokedy sú parkoviská platené a ako za parkovanie platiť, čo môže prísť vhod najmä pre návštevníkov mesta.“

V interaktívnej mape sa dá orientovať ľahko a intuitívne. V jej dolnej časti je vypísaných 12 kategórií, ktoré aktuálne ponúka. Rovnakú farbu, ako má názov sekcie, majú aj príslušné body na mape. Po kliknutí na niektorý z nich sa objavia bližšie informácie o danom mieste spolu s fotografiami. K dispozícii je taktiež vyhľadávač, v ktorom sa dá zvoliť konkrétna oblasť záujmu.

„Mapa momentálne funguje v testovacej verzii a už teraz chystáme ďalšie sekcie,“ hovorí Barbora Janáková s tým, že chcú pripraviť verziu aj v anglickom jazyku.

Do tvorby mapy sa navyše môžu zapojiť aj občania. Stačí, ak pošlú fotografie či tipy na ďalšie zaujímavé miesta tvorcom, ktorí ich do mapy pridajú.

„Naším cieľom je, aby mapa pomohla ľuďom nájsť v Trenčíne presne to, čo potrebujú. Taktiež ponúka aj možnosť, aby sa

pri prechádzkach po jeho uličkách niečo nové o našom meste naučili,“ uzatvára Barbora Janáková.

Info 30.10.2020

Pomocná evidencia 421/01/2020

Pracujú na finálnych prípravách projektu EHMK

Tím kandidatúry na Európske hlavné mesto kultúry na rok 2026 momentálne pracuje na finálnych prípravách projektu do prvého kola. Tím v súčasnej dobe už intenzívne pracuje na finalizovaní vízie a tvorbe programovej štruktúry.

„Aktuálne máme hotový veľmi silný kurátorský koncept od **Lýdie Pribišovej** – šéfredaktorky československého vydania FleshArt a kurátorky vizuálneho umenia projektu. Súčasne spolupracujeme s **Martinom Zaicekom** z neziskovej organizácie Spoločnosť Jaromíra Krejcara, ktorá sa snaží zachrániť bývalý liečebný dom Machnáč v Trenčianskych Tepliciach. Všetky projekty konzultujeme aj s významnou slovenskou umelkyňou **Ilonou Nemeth**. V programe budeme určite využívať kontext nášho mesta a pri plánovaní kladieme veľký dôraz na environmentálne dopady,“ hovorí programová manažérka **Lenka Kuricová**.

„Veľmi nám záleží na tom, aby sme vytvorili pestrú kultúrnu ponuku pre všetky skupiny obyvateľov. Úzko spolupracujeme s mestom a do projektu sa snažíme implementovať aj nápady z projektu Trenčín si Ty,“ doplnila Lenka Kuricová.

Info 30.10.2020

Pomocná evidencia 441/02/2020

Projekt EHMK postavili na základe diskusií s občanmi

Tím Európskeho hlavného mesta kultúry (EHMK) finišoval s projektom kandidatúry mesta. Projekt je z veľkej časti posta-

vený na zisteniach od občanov mesta. Tím ich získal prostredníctvom rôznych fokusových skupín počas uplynulých mesiacov ako aj prostredníctvom online dotazníka, ktorý bolo možné vyplniť na internetovej stránke do polovice októbra.

V priebehu celej prípravy projektu sa dopytovania zúčastnilo viac ako 2 tisíc ľudí. Na štyroch stretnutiach členovia tímu EHMK debatovali s poslancami za jednotlivé mestské časti, ktoré zastupujú. Do pocitovej mapy zaznačovali miesta vhodné na kultúru alebo miesta, kde sa najčastejšie obyvatelia zdržávajú vo voľnom čase. Tím pre nich pripravil niekoľko otázok, súvisiacich s komunitami mestských častí, s ich problémami, debatovali aj o tom, ako by mohli jednotlivé mestské časti vyzerať za desať rokov či o najväčších unikátnostiach týchto častí mesta.

„Mestská časť Juh má najnižší priemerný vek obyvateľstva, práve preto je tam veľa rodinných komunít stretávajúcich sa vo vnútroblokoch, na ihriskách či v kultúrnom centre“, povedala **Veronika Sučanská**, facilitátorka fokusových skupín s poslancami, koordinátorka práce s mládežou mesta Trenčín a súčasne členka tímu EHMK Trenčín 2026.

„Ďalšia veľká komunita je cirkevná, ale nemôžeme zabudnúť ani na komunitu športovcov či záhradkárov, stretávajúcich sa v záhradkárskejších oblastiach. Medzi najväčšie unikátnosti môže patriť Brezina, ktorá zasahuje do viacerých mestských častí, ale aj vnútrobloky, ktoré sú pre túto mestskú časť typické. O desať rokov by si poslanci svoju mestskú časť predstavovali veselú s bohatým komunitným, kultúrnym a rodinným životom a ako moderné a mladé sídlisko,“ doplnila Veronika Sučanská.

S poslancami za mestskú časť Sever sa tím EHMK rozprával o tom, že táto mestská časť má vo svojom území vysokú aj strednú školu, preto veľká komunita je práve tá študentská. Zároveň vedie cez Sever zrekonštruovaná hrádza, ktorá láka športovcov, rybárov ale aj rodiny s deťmi či psíčkárov. Medzi

najväčšie unikátnosti tejto časti patrí rieka Váh a priľahlá hrádza ale aj krásy Kubrej. O desať rokov vidia poslanci mestskú časť bezbariérovú s dobrou infraštruktúrou a kultúrnymi možnosťami.

„Mestská časť Západ žije folklórom a kultúrnymi aktivitami najmä v kultúrnych domoch“, doplnila Vernika Sučanská a zdôraznila, že aj témy kultúrnych domov sa snaží tím EHMK zapracovať do projektu kandidatúry. Poslanci identifikovali, že medzi unikátnosti patria kyselky v mestskej časti ale aj architektonická krása Detského mestečka. Jednotlivé komunity najčastejšie trávajú voľný čas na športoviskách, štadiónoch či v kultúrnych domoch a na iných verejných priestranstvách. Veľká komunita sú práve stredoškolskí študenti, keďže mestská časť Západ má na svojom území niekoľko stredných škôl. Poslanci si mestskú časť prajú medzigeneračne prepojenú s dobrou infraštruktúrou a zachovanou identitou.

Mestská časť Stred má na svojom území skatepark, trhovisko, nákupné centrum či námestie, preto je zdrojom rušného komunitného života. Za unikátnosť môžeme považovať zelenú Soblahovskú ulicu, Zátoku pokoja či iné miesta popri rieke Váh. Vízia mestskej časti je dokončenie projektu Trenčín si Ty, bezbariérovosť a upravené verejné priestory v mestskej časti.

Aj vďaka týmto rozhovorom dokázal tím EHMK identifikovať v rôznych mestských častiach miesta určené na kultúrne podujatia ako aj miesta s potenciálom revitalizácie či rekonštrukcie do budúcnosti.

Info 27.11.2020

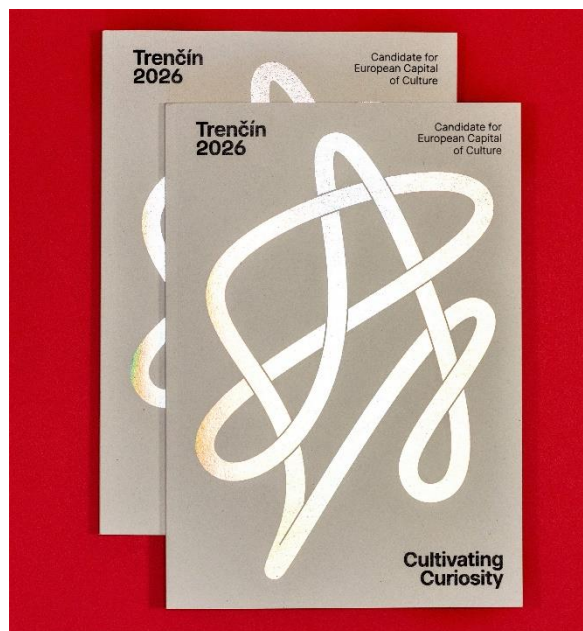
Pomocná evidencia 483/01/2020

Odovzdali projekt kandidatúry na EHMK

Podarilo sa to! Niekoľko mesiacov tím „Trenčín 2026“ pripravoval 60-stranový Bid Book. Táto kniha predstavuje projekt, s ktorým sa naše mesto bude uchádzať o kandidatúru na Európske hlavné mesto kultúry 2026.

Vytlačený projekt v anglickom jazyku slávnostne odovzdali v pondelok 14. decembra na Ministerstve kultúry SR. Na začiatku februára 2021 tím čaká obhajoba projektu pred Európskou komisiou. Vo februári sa mesto Trenčín dozvie, či postupuje do druhého kola a bude svoj projekt rozširovať o ďalšie časti, vďaka ktorým by sme mohli uspieť ako finalista Európskeho hlavného mesta kultúry.

Projekt, ktorý tím nazval Cultivating Curiosity (prel. pestovanie zvedavosti), je zatiaľ vydaný v anglickom jazyku, jeho

slovenská verzia sa práve pripravovala. Bid Book pozostáva z 9 kapitol. V nich podrobne rozoberá víziu a ciele projektu, umelecký koncept programov, ako aj prínos pre Európu, silné a slabé stránky

projektu, financovanie, zapájanie verejnosti či schopnosť projektu fungovať v ďalších rokoch. „Snažili sme sa čo najviac

zachytiť podstatu a potenciál nielen Trenčína, ale aj celého Trenčianskeho kraja,“ hovorí **Lucia Dubačová**, manažérka projektu. „Cultivating Curiosity je vlastne výzva k tomu, aby sme sa nebáli rozvíjať našu zvedavosť a vedeli sa pozerat’ na veci aj z druhej strany.“

Vizuál Bid Booku, ako aj grafickú identitu projektu vytvoril talentovaný mladý trenčiansky grafický dizajnér **Martin Pyšný**.

Tím „Trenčín 2026“ si v projekte stanovil niekoľko veľmi dôležitých cieľov, akými sú napríklad dostať Trenčín do povedomia Európy, podporovať občianske ak-

tivity a zamerať sa aj na participáciu vylúčených skupín obyvateľstva, kultivovanie verejného priestoru, ako aj environmentálne tematiky. Do procesu písania projektu sa zapájali desiatky občanov a expertov z rôznych odvetví.

„Sme veľmi šťastní, že sme mohli na projekte spolupracovať s expertmi a umelcami z rôznych sfér. Veľkou pomocou nám bola **Ilona Németh**, s ktorou sme projekt konzultovali, ale napríklad aj umelkyňa **Kateřina Šedá**, **Lýdia Pribišová** ako aj umelci z Trenčína, akými sú **Vlado Kulíšek** či združenie TRAKT,“ hovorí **Lenka Kuricová**, ktorá pracovala na vytváraní umeleckého programu.

Tím sa momentálne pripravuje na ústne obhajoby projektu. Okrem Trenčína sa o kandidatúru uchádzajú aj ďalšie mestá, ako napríklad Trnava, Nitra, Žilina, Prešov, Hlohovec a iné. Cieľom projektu Európske hlavné mesto kultúry je pomôcť mestu, ktoré tento prestížny titul získa, vyrásť. Rieši kultúru ako

celok, teda nielen umelecký program, ale aj celkovú kvalitu života, pohľad na európske hodnoty, ekológiu a aktívny verejný život.

Za posledných 37 rokov práve vďaka tomuto programu dokázali desiatky miest naštartovať a posilniť kultúrnu scénu, komunity, vylepšiť si infraštruktúru, zväčšiť svoj mestský potenciál, a najmä predstaviť svoje plány a vízie širokému obyvateľstvu doma aj v zahraničí.

www.trencin.sk 30.12.2020

Pomocná evidencia 504/01/2020

